

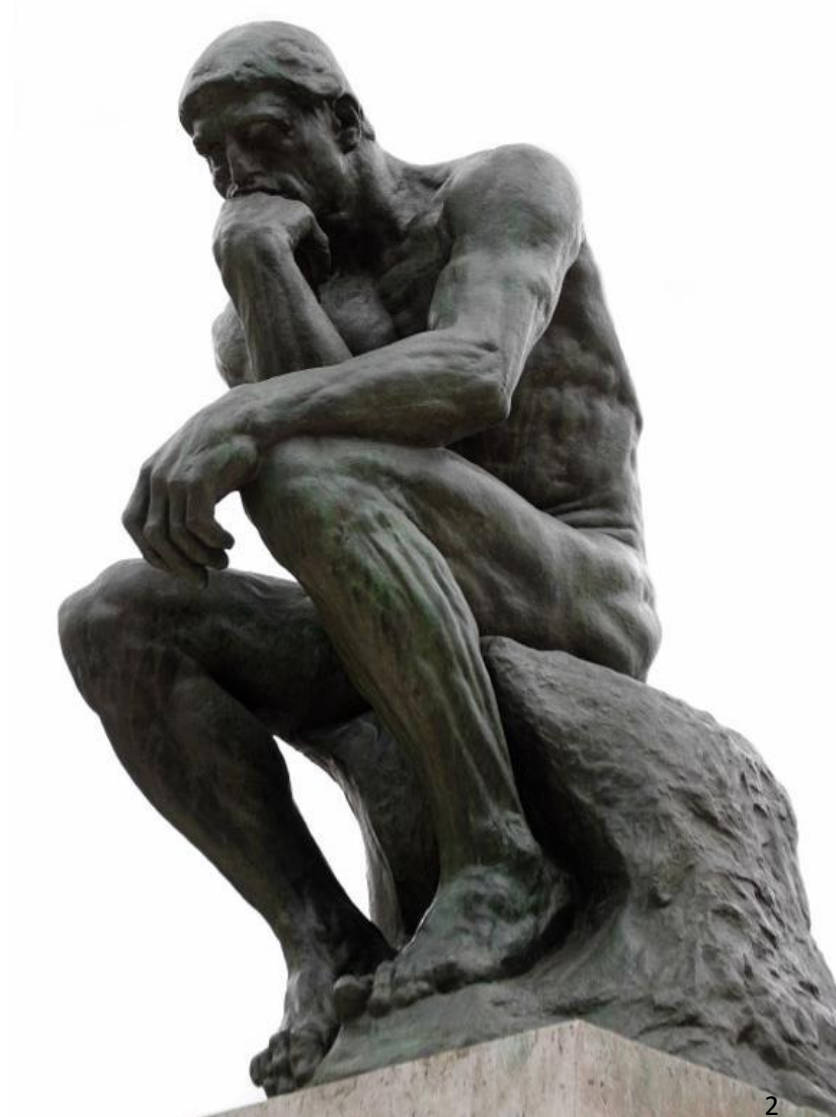

**Analiza zakresu zmian
argumentacji wiarygodności
(*assurance case*)
z użyciem metamodelu
*evidence framework***

Andrzej Wardziński
Katedra Inżynierii Oprogramowania
Gdańsk, 14.04.2015

O czym dziś mowa?

- Co to argumentacja wiarygodności (*assurance case*)?
- Argumentacja w cyklu życia systemu
- Zmiany argumentacji
- Perspektywy jako ścieżki propagacji zmian
- Metamodel *evidence framework*
- Przykład zmiany
- Podsumowanie

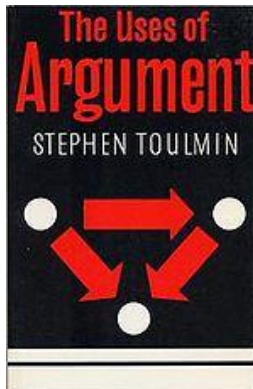
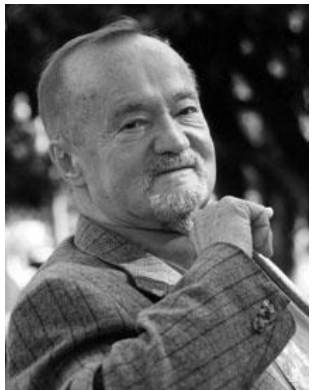
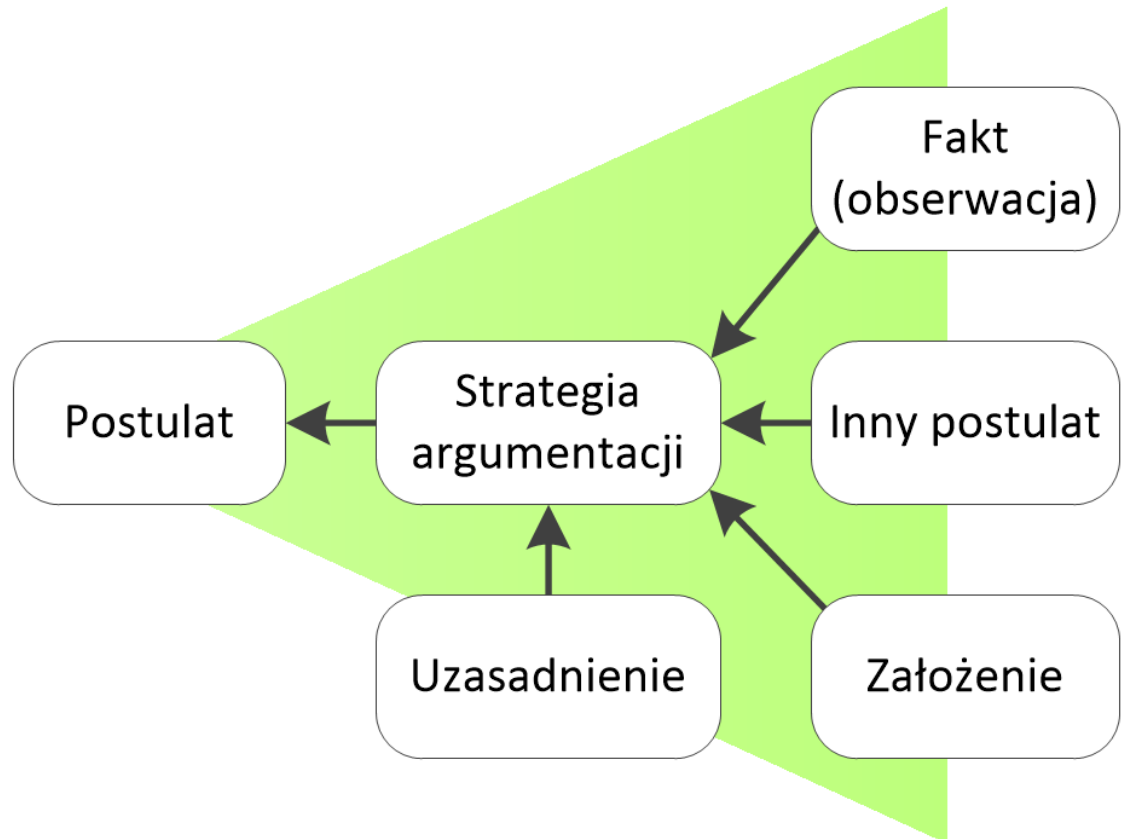
Struktura argumentacji

Argumentacja
pokazuje
w jednoznaczny,
przekonujący
i zrozumiały sposób
wnioskowanie
popierające postulat
lub tezę.

Postulat

Reguła wnioskowania

Przesłanki

Stephen Toulmin, 1922-2008
Twórca teorii argumentacji
„The Uses of Argument”, 1958

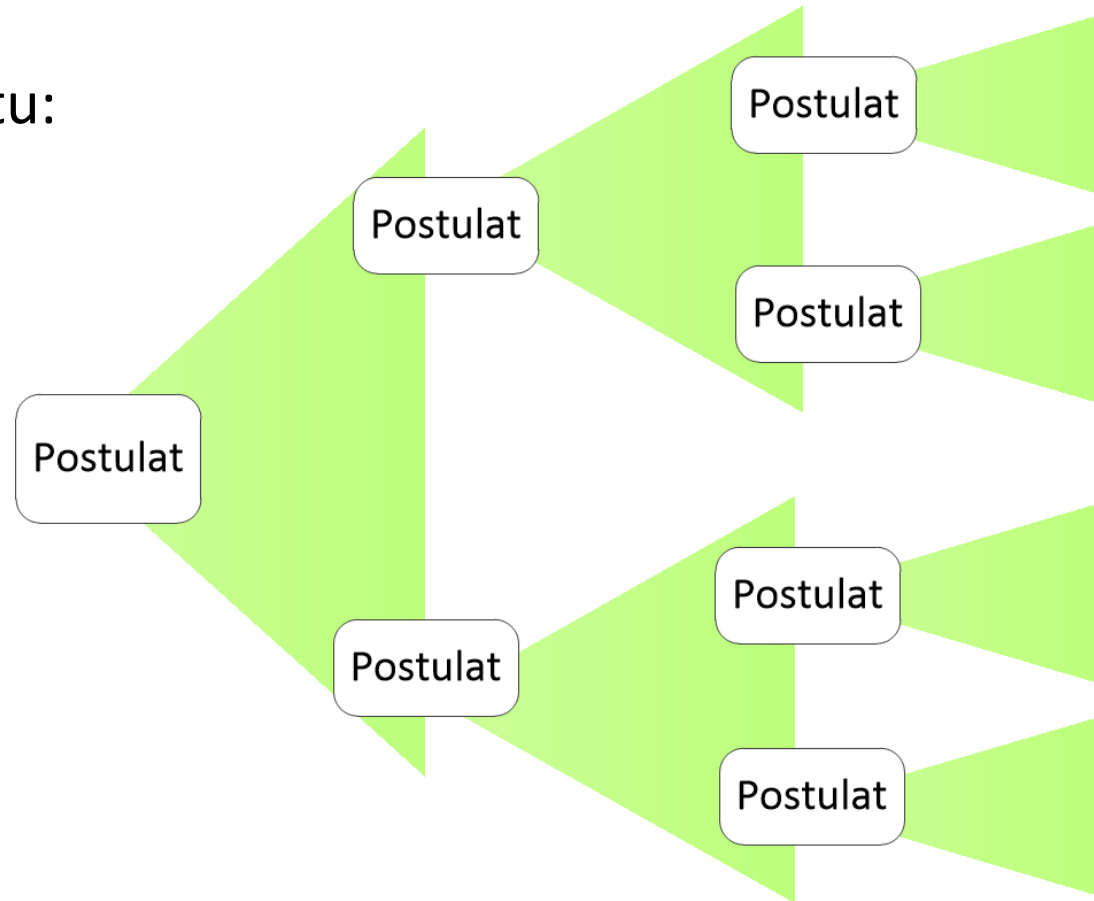
Poziomy argumentacji

Argumentację budujemy poziomami od głównego celu aż do szczegółowych przesłanek.

Każdy krok argumentacji jest jawnie określony.

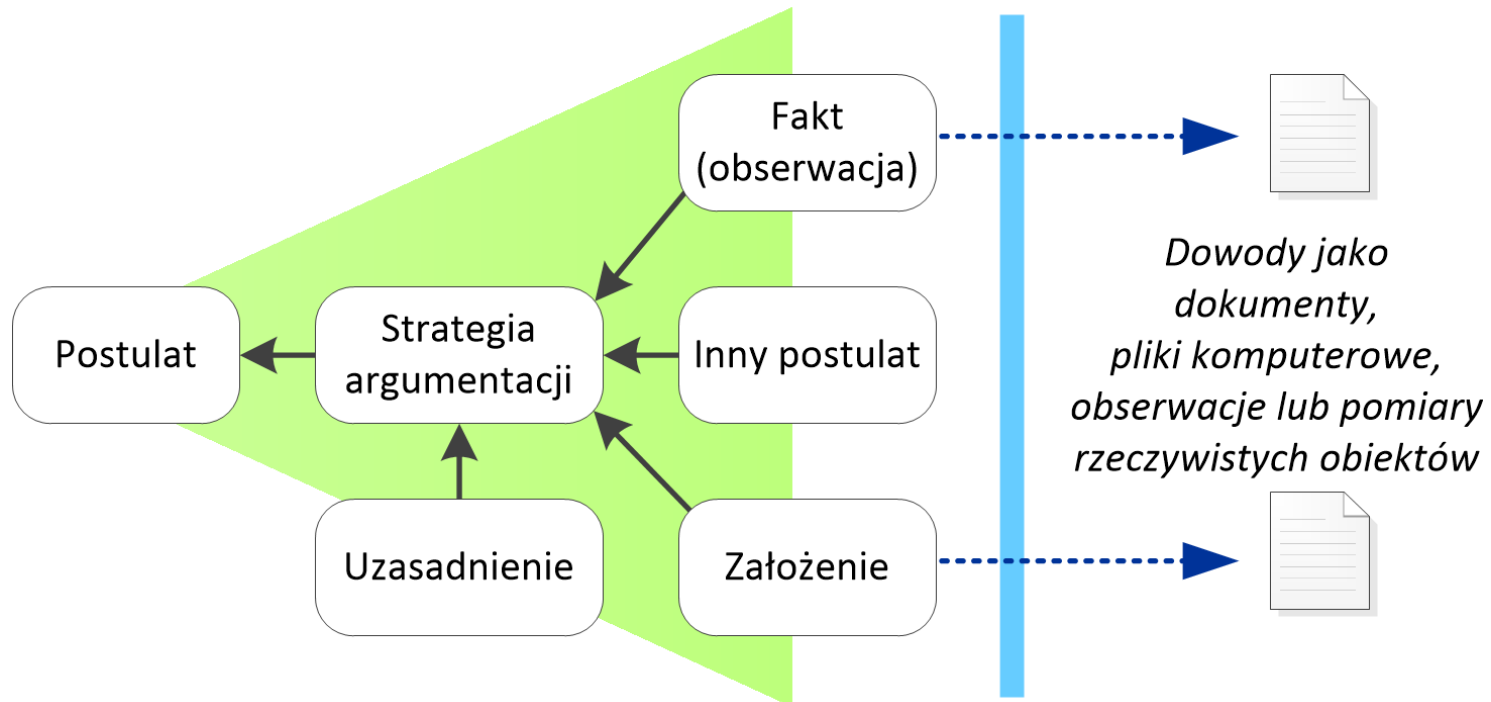
Przykłady głównego postulatu:

- System jest bezpieczny
- System spełnia wymagania...
- Organizacja spełnia wymagania...

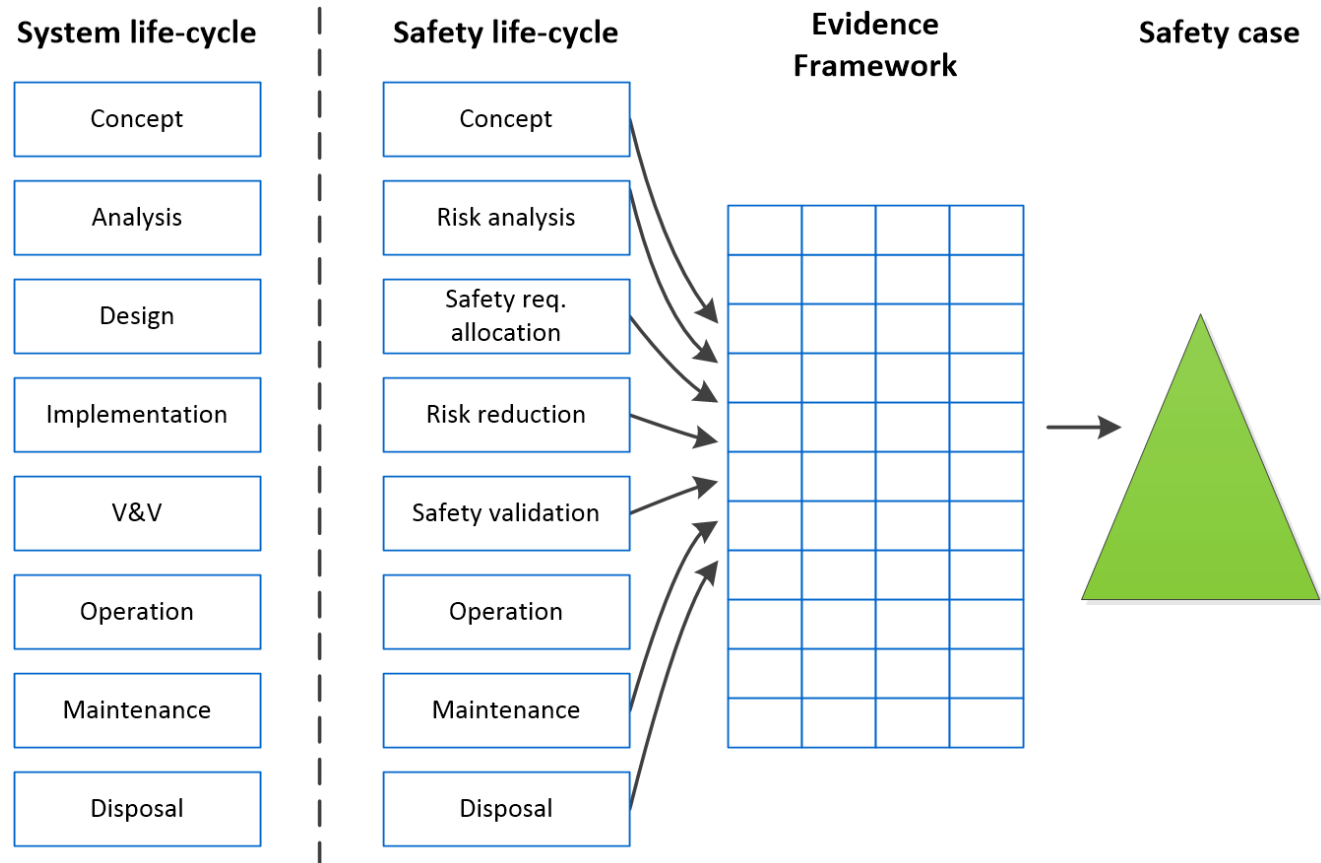

Argumentacja a obserwowany świat

- Końcowe elementy argumentacji odwołują się do świata rzeczywistego
- Mówimy, że dostarczamy **dowody** dla argumentacji
- Czy są dowody?
  - Czy jest to nieuporządkowany zbiór dokumentów?
  - Czy jest to jakaś spójna całość?

Evidence framework = spójny zbiór dowodów

evidence framework

structure identifying what evidence will be/has been produced and when

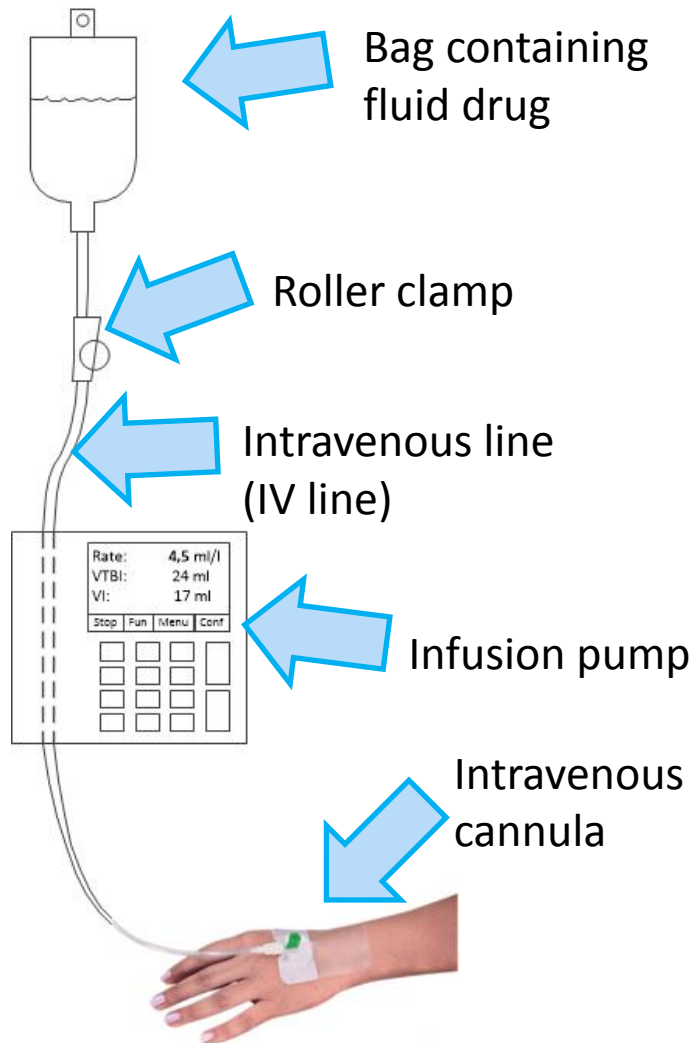
- Proces zarządzania zmianami dotyczy wszystkich artefaktów w cyklu życia systemu, argumentacji też!
- Zmiany argumentacji dotyczą przede wszystkim dowodów

Cel:

- zapewnić spójność zmian dowodów w argumentacji wiarygodności (*assurance case*)

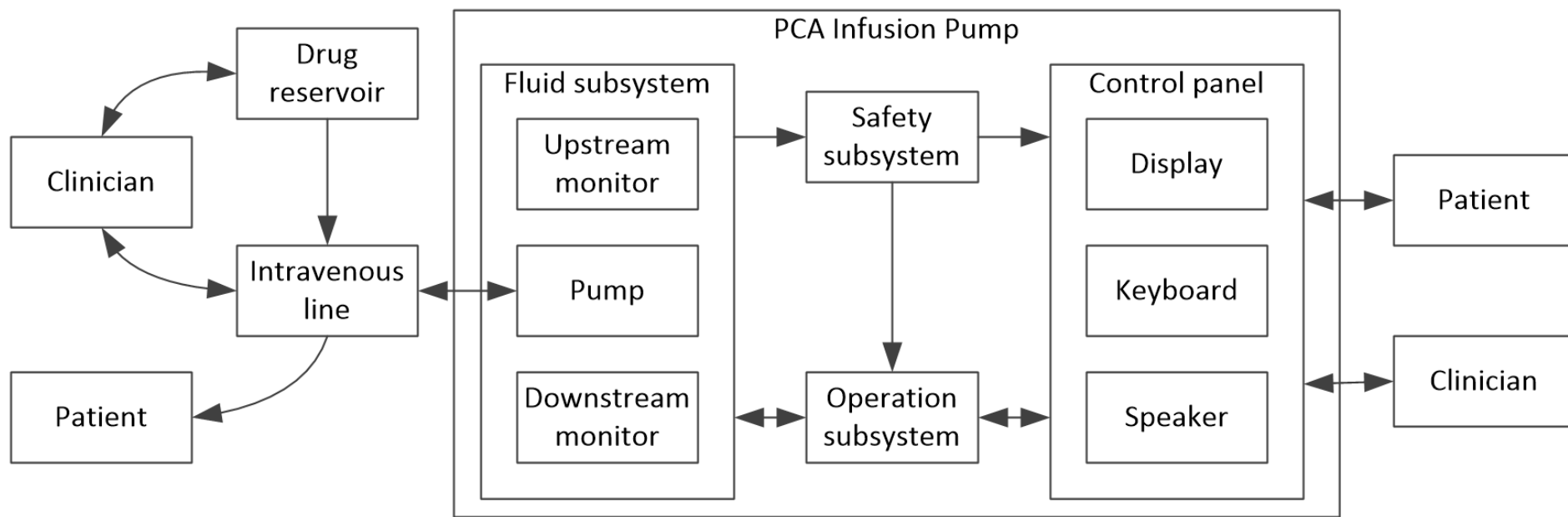
System: Pompa infuzyjna

Model systemu PCA Infusion Pump

- System obejmuje:
  - oprogramowanie
  - elementy elektryczne i mechaniczne
  - ludzi (pacjent i personel medyczny)
- System jest zdefiniowany w notacji AADL

Wpływ zmiany elementu na inne elementy analizowany jest w kontekście konkretnej perspektywy

Przykłady perspektyw:

- struktura systemu
- cykl życia
- technologia
- przepływ sterowania lub danych
- położenie fizyczne
- struktura argumentacji

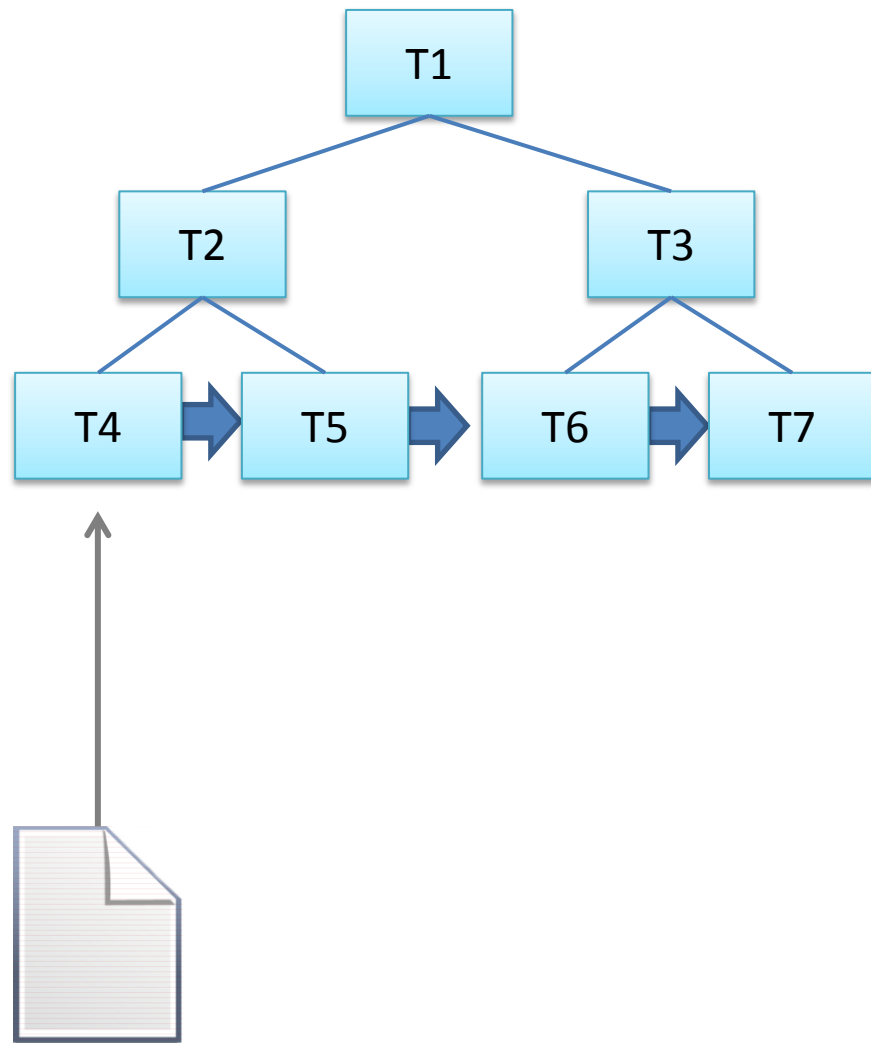
Przykład perspektywy struktury systemu

		Parent	Dependencies
Users	S1		
	Patient	S2	S1
	Clinician	S3	S1
Infusion set	S4		
	Drug reservoir	S5	S4
	Intravenous line	S6	S4
PCA Infusion Pump	S7		
	Fluid subsystem	S8	S7
	upstream monitor	S9	S8
	pump	S10	S8
	downstream monitor	S11	S8
	Operation subsystem	S12	S7
	Safety subsystem	S13	S7
	Control panel	S14	S7
	Display	S15	S14
	Keyboard	S16	S14
	Speaker	S17	S14

Dla perspektywy definiujemy:

- hierarchię
- relacje wpływu

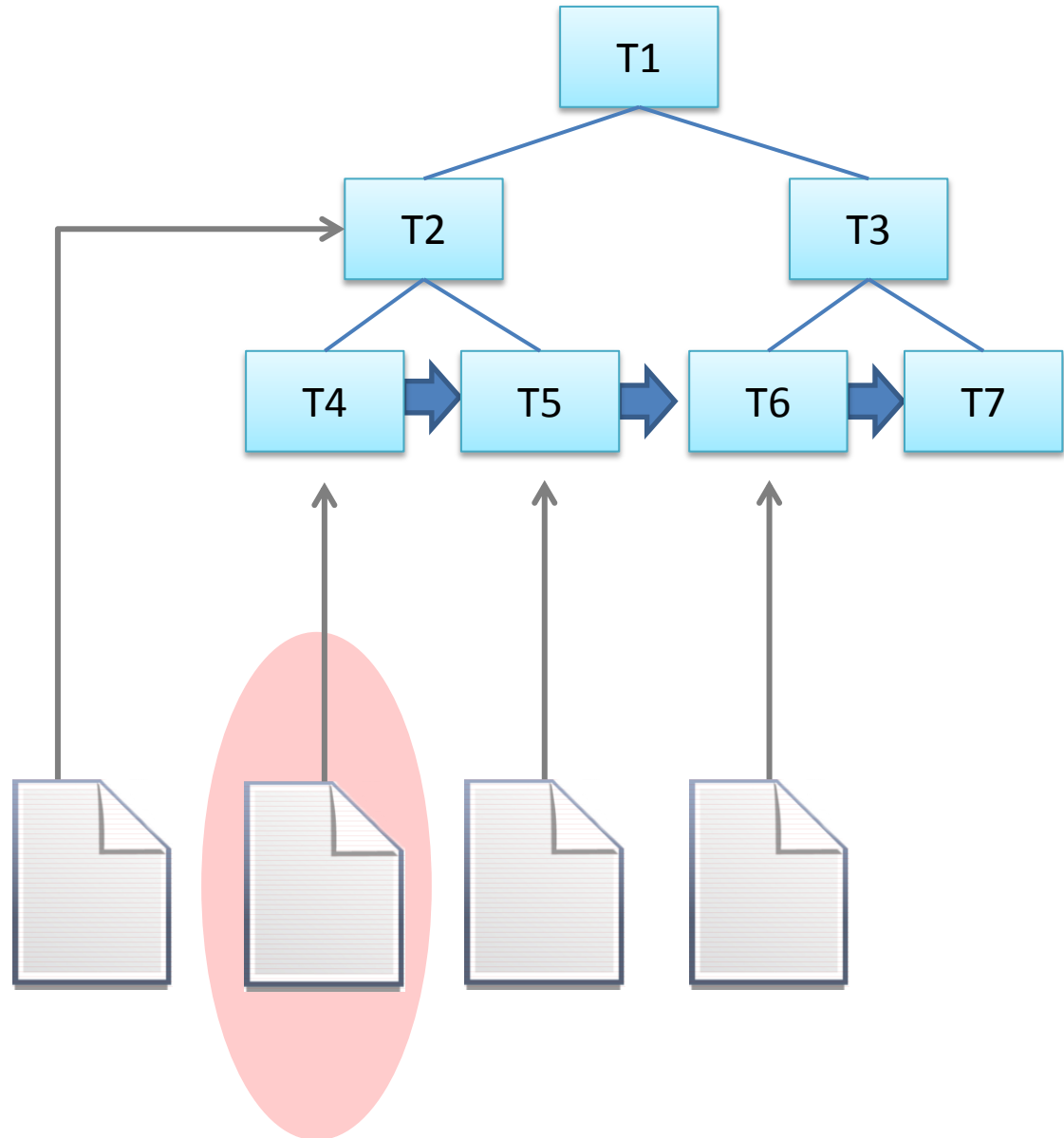
Dowód jest przypisany
do elementu perspektywy

Krok 1. identyfikacja pierwotnej zmiany

Punktem startowym jest
zmiana jednego dowodu

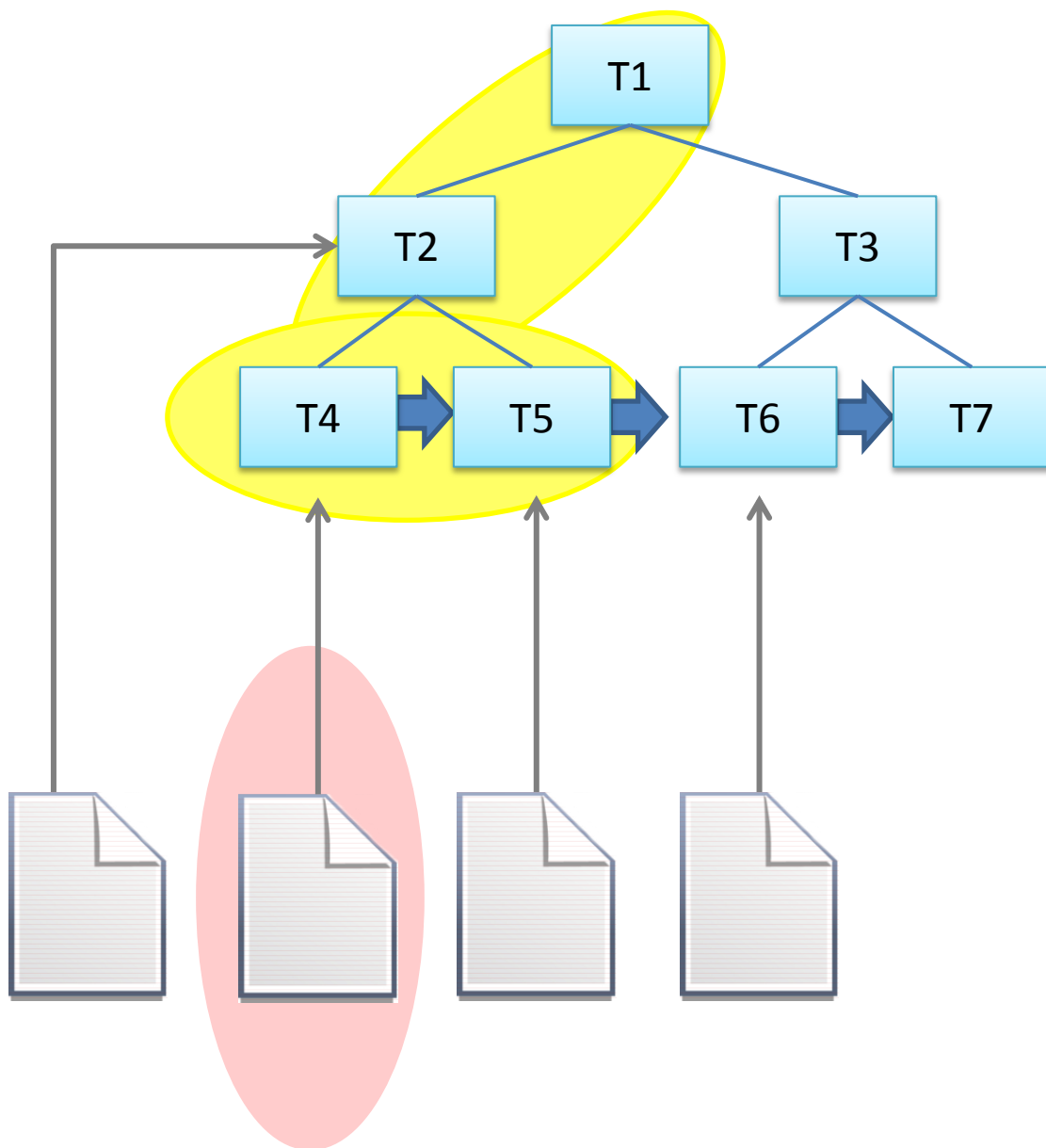
Zakładamy, że dowody są
przypisane do elementów
perspektyw

Krok 2. Określenie zakresu wpływu

Propagacja zmiany może następować:

- w jednej lub wielu perspektywach w wymiarze hierarchii
- w jednej perspektywie w relacji wpływu

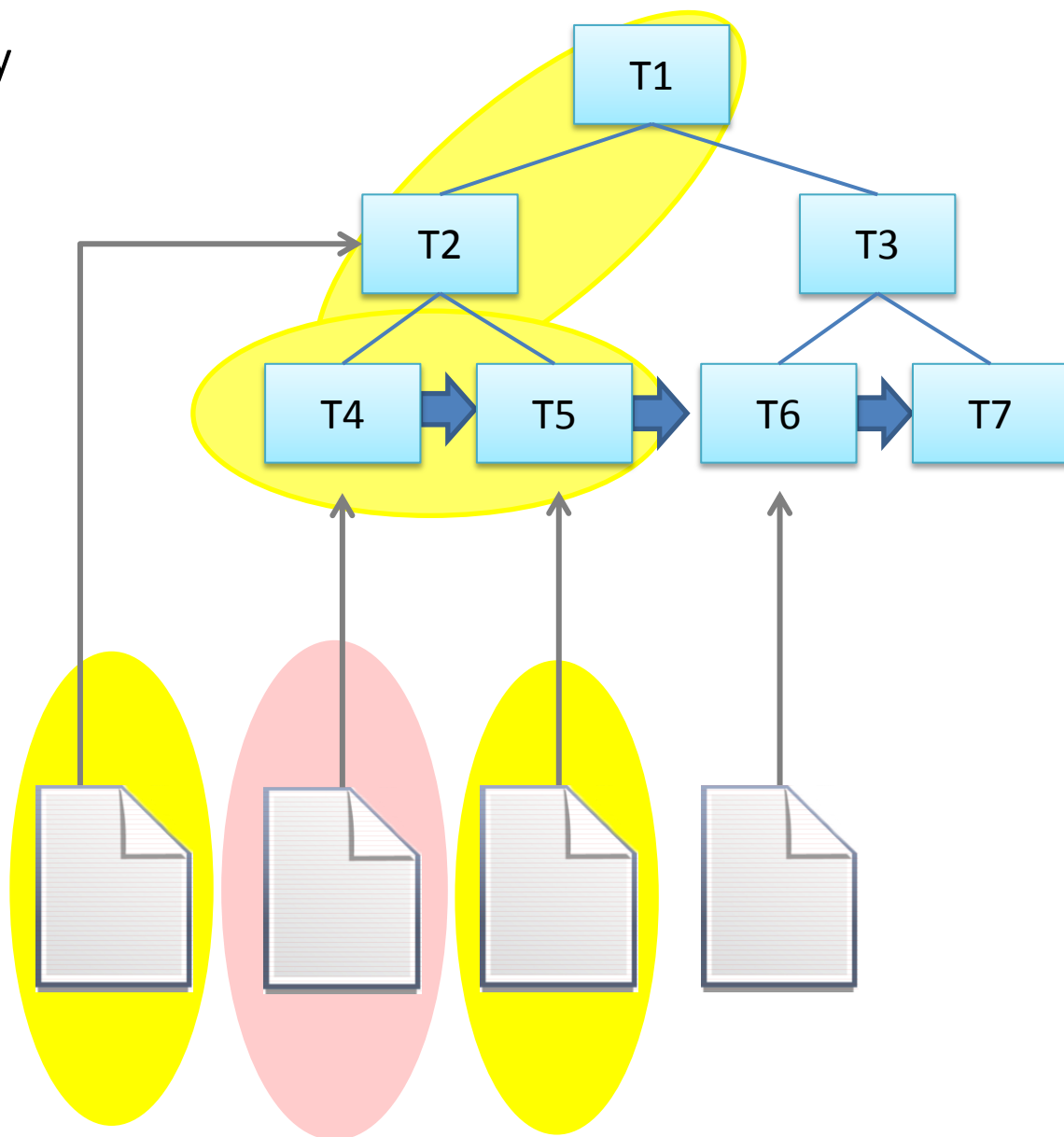

Krok 3. Identyfikacja zakresu wpływu

Każdy dowód w zakresie zmiany podlega ocenie:

- czy zmiana pierwotna wymusza modyfikację
- czy modyfikacja nie jest wymagana

Jeżeli wymagana jest modyfikacja, powtarzane są kroki 1-3 dla danego dowodu.

Analiza hazardu: powietrze w linii

Ogólna struktura argumentacji:

- ▶ system jest bezpieczny, gdy ryzyko hazardów jest na akceptowalnym poziomie
  - ▶ hazardy są akceptowane, gdy stosowane są skuteczne zabezpieczenia
    - ▶ Skuteczne zabezpieczenia obejmują prewencję, wykrywanie i naprawę
    - ▶ Zabezpieczenie jest skuteczne, gdy spełnione są wynikające wymagania bezpieczeństwa

Preventive controls	Detective controls	Corrective controls
Clinician training mitigates external sources of air in line Clinician manual and training ensures: - compatible infusion set - sealed delivery path - expelling air from line	Downstream monitor detects air bubbles	Alarm sound and displayed message Pumping halted Failure recorded in the log

Evidence framework

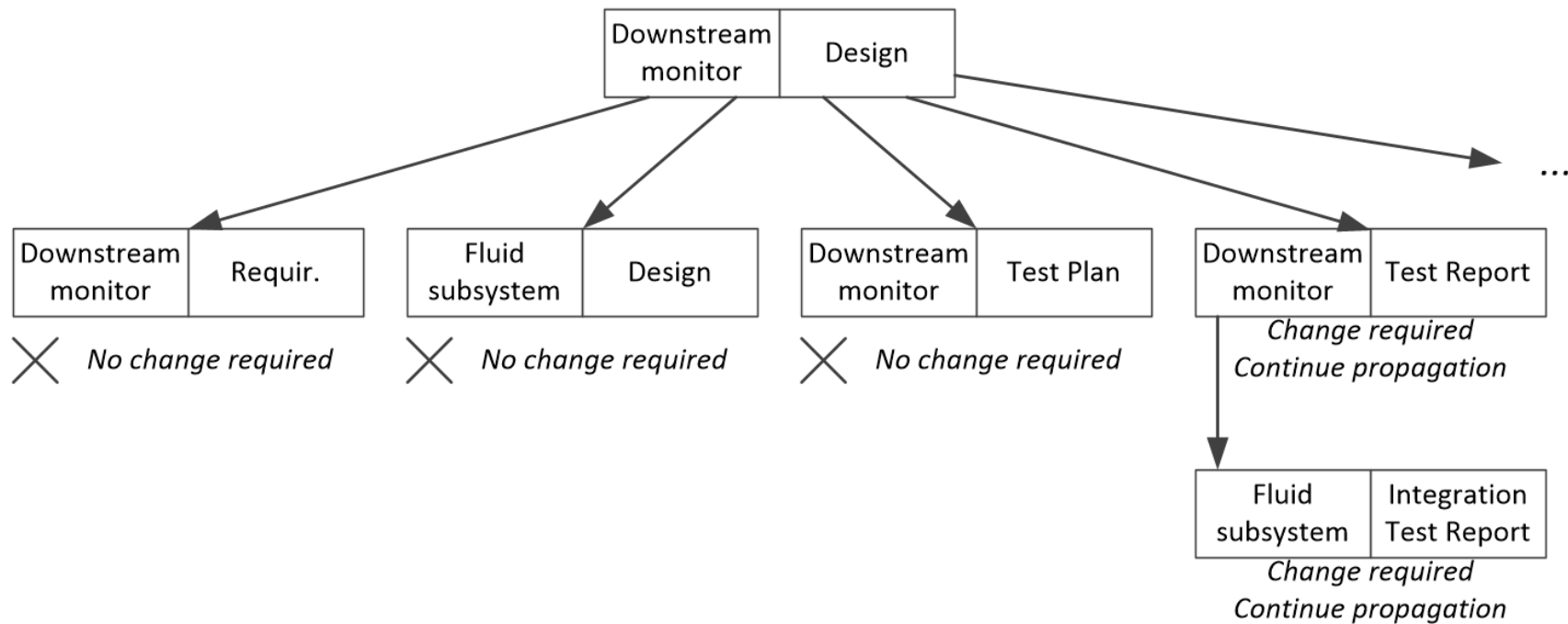
Macierz dowodów dla argumentacji pompy PCA

		Concept		Implementation			V&V				Deployment			Operation	
		PHA	Requir.	Design	Code	Review	Test Plan	Test Report	Int. Test Plan	Int. Test	Inst. Instr.	User Man.	Procedure	Training	System Log
		D1	D2	D3	D4	D5	D6	D7	D8	D9	D10	D11	D12	D13	D14
Users	S1														
	Patient	S2													
	Clinician	S3													
Infusion set		S4													
	Drug reservoir	S5													
	Intravenous line	S6													
PCA Infusion Pump		S7													
	Fluid subsystem	S8													
	upstream monitor	S9													
	pump	S10													
	downstream monitor	S11													
	Operation subsystem	S12													
	Safety subsystem	S13													
	Control panel	S14													
	Display	S15													
	Keyboard	S16													
	Speaker	S17													

Zmiana 1: bez zmiany interfejsu

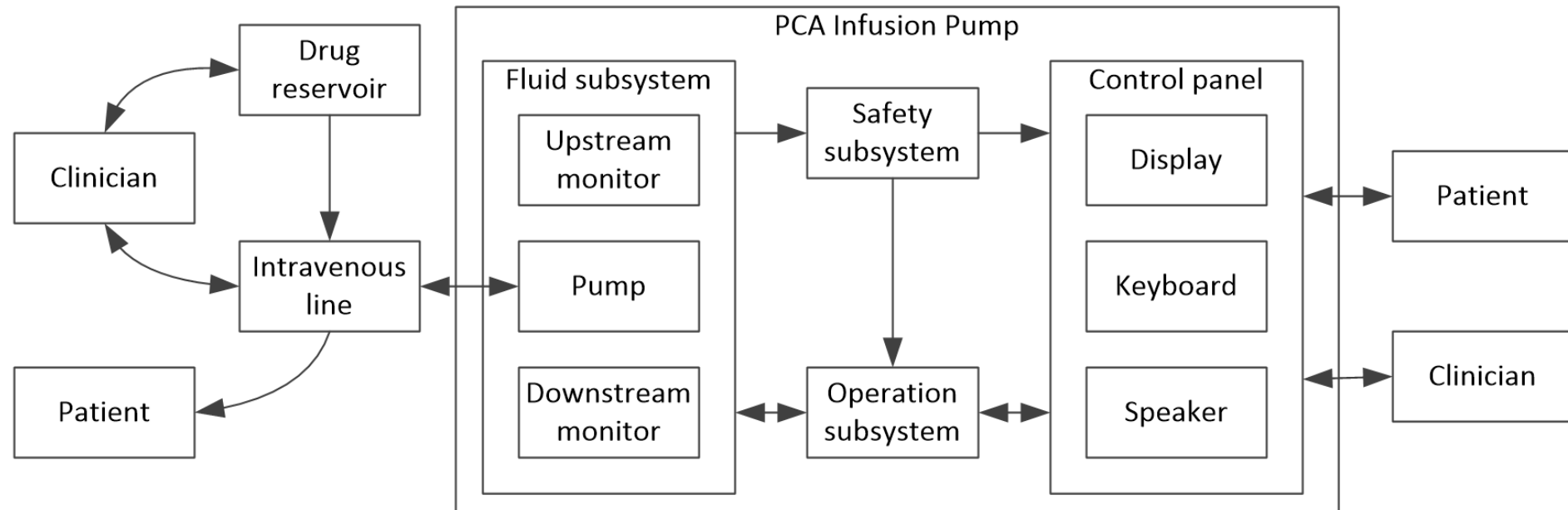
Zmiana 1: zmiana czujnika na element od innego producenta z zachowaniem zgodności interfejsów

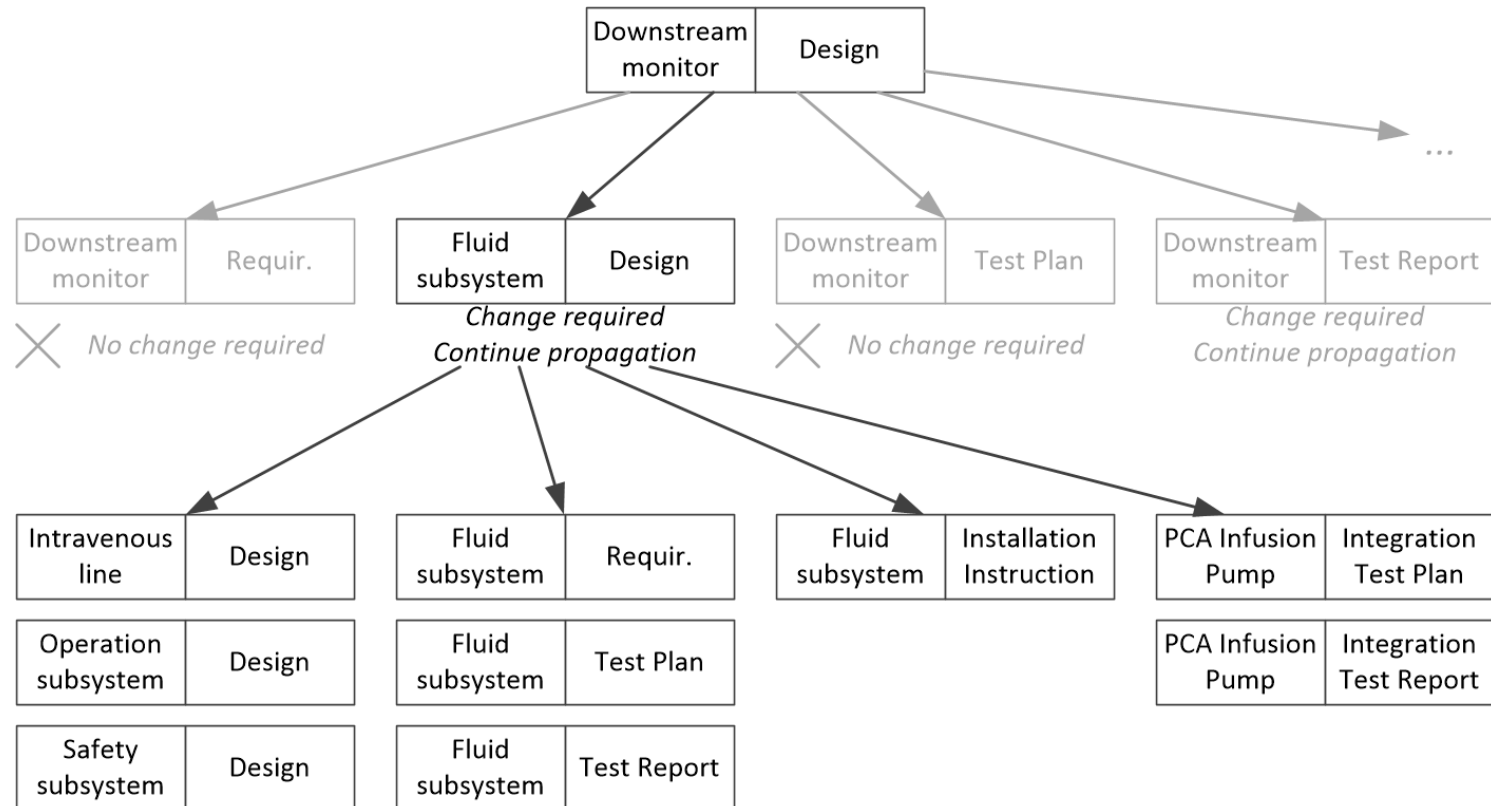
Evidence matrix

		Concept		Implementation			V&V				Deployment			Operation	
		PHA	Requir.	Design	Code	Review	Test Plan	Test Report	Int. Test Plan	Int. Test	Inst. Instr.	User Man.	Procedure	Training	System Log
		D1	D2	D3	D4	D5	D6	D7	D8	D9	D10	D11	D12	D13	D14
Users	S1														
	Patient	S2													
	Clinician	S3													
Infusion set	S4														
	Drug reservoir	S5													
	Intravenous line	S6													
PCA Infusion Pump	S7														
	Fluid subsystem	S8													
	upstream monitor	S9													
	pump	S10													
	downstream monitor	S11													
	Operation subsystem	S12													
	Safety subsystem	S13													
	Control panel	S14													
	Display	S15													
	Keyboard	S16													
	Speaker	S17													

Dla przypomnienia...

Zmiana 2: zmiana czujnika na element od innego producenta ze zmianą interfejsu

Zakres wpływu zmiany 2

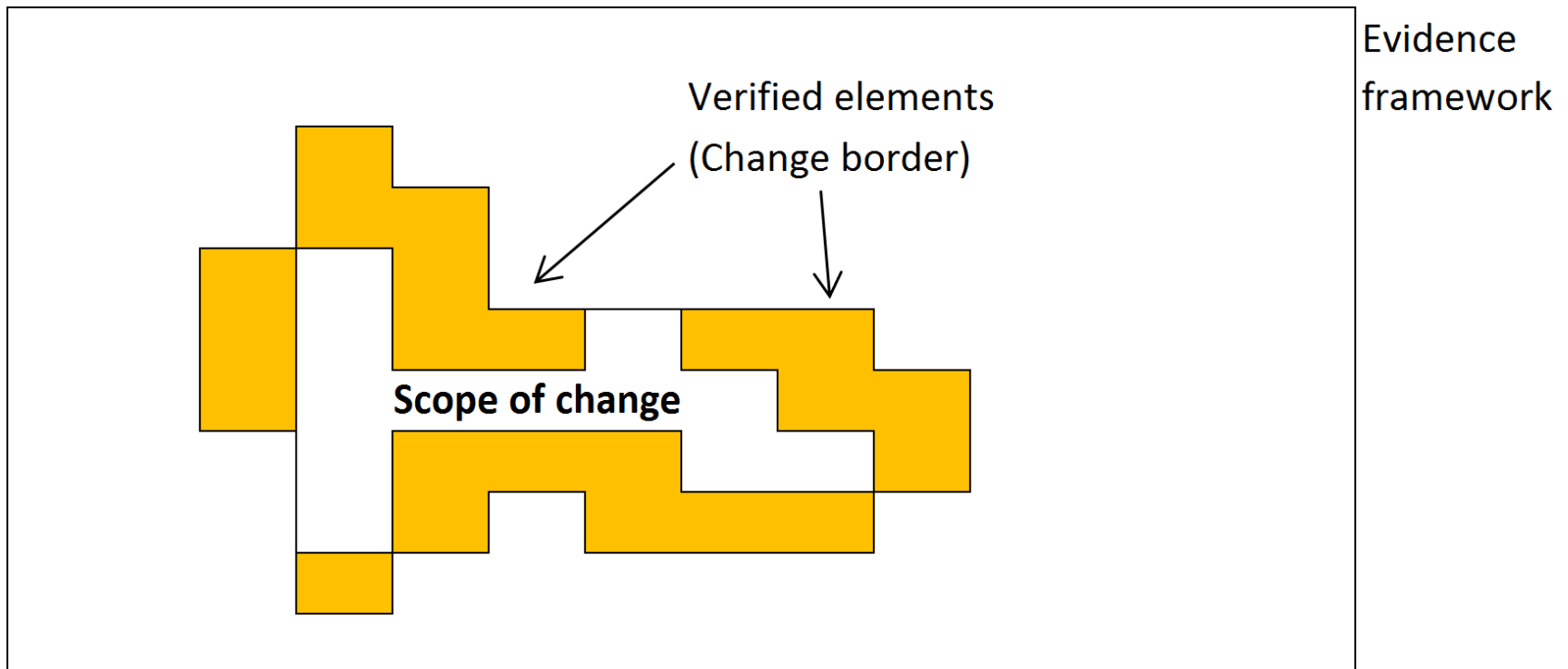
		Concept		Implementation			V&V				Deployment			Operation	
		PHA	Requir.	Design	Code	Review	Test Plan	Test Report	Int. Test Plan	Int. Test	Inst. Instr.	User Man.	Procedure	Training	System Log
		D1	D2	D3	D4	D5	D6	D7	D8	D9	D10	D11	D12	D13	D14
Users	S1														
Patient	S2														
Clinician	S3														
Infusion set	S4														
Drug reservoir	S5														
Intravenous line	S6														
PCA Infusion Pump	S7														
Fluid subsystem	S8														
upstream monitor	S9														
pump	S10														
downstream monitor	S11														
Operation subsystem	S12														
Safety subsystem	S13														
Control panel	S14														
Display	S15														
Keyboard	S16														
Speaker	S17														

W wyniku analizy wpływu zmiany można podzielić dowody na trzy kategorie:

- podlegające zmianie
- zweryfikowane jako niewymagające zmiany (granica zmiany)
- poza zakresem zmiany

Mapa wymienionych trzech kategorii tworzy profil zmiany.

Profil poprawnej analizy zmian zachowuje spójność – nie wszystkie kombinacje są legalne. Znając jakie dowody są modyfikowane można określić, czy profil zachowuje spójność

- Dowody w argumentacji wiarygodności powinny być traktowane jako spójny zbiór powiązanych elementów
- Pierwsze eksperymenty (bez narzędzia) wskazują, że skuteczne jest opisywanie dowodów z użyciem:
  - hierarchicznych tagów z relacjami wpływu
- Opracowany algorytm analizy wpływu zmiany
  - ocena wpływu na dany element jest wykonywana przez człowieka
- Zmiana może być opisana przez profil zmiany w macierzy dowodów
  - profil zmiany ma określone warunki spójności – jest możliwe wykrywanie niespójnych zakresów wpływu zmiany
- Dalsze prace
  - rozszerzenie NOR-STA o tagi i analiza dla większych systemów
  - analiza zakresu zmian w strukturze argumentacji
  - zmiany struktury *evidence framework*